

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Milady Tomkové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem v Sokolově**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Sokolově pod sp. zn. 11 C 135/2010, ve věci žaloby o zaplacení 13 473 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **Telefónica Czech Republic, a. s.**, se sídlem v Praze 4, Za Brumlovkou 266/2, IČ 60193336, a žalovaného **J. T.**,

t a k t o :

- I. Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Sokolově pod sp. zn. 11 C 135/2010, o zaplacení 13 473 Kč s příslušenstvím, **je** soud.
- II.** Usnesení Okresního soudu v Sokolově ze dne 20. 10. 2010, čj. 11 C 135/2010 – 9, **se zrušuje.**

O d ů v o d ň ě n í :

Podáním doručeným dne 2. 8. 2011 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, navrhl Český telekomunikační úřad tomuto senátu rozhodnutí sporu o pravomoc podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., který vznikl mezi ním a Okresním soudem v Sokolově ve věci žaloby o zaplacení částky 13 473 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalovaný (J. T.) založil smluvní vztah o poskytování služeb elektronických komunikací se žalobkyní (společností Telefónica O2 Czech Republic, a.s.) na základě Smlouvy na zřízení hlavní telefonní stanice ze dne 12. 3. 2001 a stal se podle přiloženého Předávacího protokolu účastníkem telefonní stanice číslo X.

Žalovanému byla žalobkyní vystavena faktura č. 0372368076 ze dne 13. 4. 2008 (za zúčtovací období 11. 3. 2008 – 10. 4. 2008) na celkovou částku 15 737 Kč (z toho platby za služby třetích stran činily 15 105 Kč).

Vzhledem k tomu, že žalovaný dobrovolně celou částku neuhradil, podala žalobkyně dne 9. 8. 2010 žalobu k Okresnímu soudu v Sokolově, v níž se domáhala, aby soud uložil žalovanému povinnost zaplatit částku 13 473 Kč s příslušenstvím včetně nákladů řízení.

Žalobkyně v návrhu uvedla, že se domáhá zaplacení částky 13 473 Kč odpovídající poskytnutým službám třetích stran nebo též službám obsahu, jež nejsou službami elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích. Tyto služby umožňuje žalobkyně objednat a využít svým účastníkům na základě Všeobecných podmínek pro poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací prostřednictvím pevných sítí společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a. s. vydaných v souladu s § 273 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku; služby samotné však nabízejí svým jménem společnosti, kterým jsou Českým telekomunikačním úřadem přidělena příslušná telefonní čísla (zejména 901, 902, 906, 909) zpoplatněná zvláštní sazbou zřetelnou i z čísla samotného. Žalovaný tyto služby obsahu využil a u poskytovatelů je nereklamoval. Cena těchto služeb za dané účtovací období je uvedena v samostatné části pravidelného vyúčtování za služby, odděleně od služeb elektronických komunikací. Podle čl. 11.3 Všeobecných obchodních podmínek žalovaný souhlasil s oprávněním žalobkyně k výběru ceny za tyto služby. Poskytovatelé služeb třetích stran (v konkrétním případě společnost GTS NOVERA a. s.) dali souhlas a oprávnění žalobkyni, aby platby od účastníků vybírala, žalovaný jakožto poukázaný byl vůči poskytovatelům služeb třetích stran (poukazatelům) povinen plnit ve prospěch žalobkyně jakožto poukazníka.

Okresní soud v Sokolově usnesením ze dne 20. 10. 2010, čj. 11 C 135/2010 - 9, rozhodl o zastavení řízení (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.); současně rozhodl o nákladech řízení (výrok III.) a o vrácení soudního poplatku (výrok IV.). V odůvodnění konstatoval, že kdykoli za řízení přihlíží k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé. V daném případě se jedná o spor mezi osobou vykonávající telekomunikační činnost a jejím smluvním partnerem. Podle § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost na straně jedné a účastníkem, popřípadě uživatelem, na straně druhé Český telekomunikační úřad. Na tomto závěru nemění nic tvrzení, že se žalovaný prostřednictvím telefonní linky obrátil na tzv. třetí stranu. Žalobkyně v tomto sporu nevystupuje jako zástupkyně jiného subjektu a navíc sama odkazuje na smlouvu na zřízení hlavní telefonní stanice ze dne 12. 3. 2001. Proto soud i v tomto případě dovodil, že se jedná o spor týkající se plnění povinností stanovených zákonem o elektronických komunikacích a dovodil nedostatek pravomoci.

Český telekomunikační úřad (navrhovatel) následně podal zvláštnímu senátu návrh k rozhodnutí negativního kompetenčního sporu. Uvedl, že podle § 2 zákona o elektronických komunikacích se službou elektronických komunikací rozumí „*služba obvykle poskytovaná za úplat, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášeným sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací*“. Navrhovatel dále konstatoval, že žalobkyně požaduje uhradit částku ve výši 13 473 Kč s příslušenstvím za tzv. služby třetích stran nebo též služby obsahu, které nejsou službami elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích, nýbrž službami, které nabízí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací. Žalobkyně není poskytovatelem služeb třetích stran a smluvní vztah ji k poskytování takové služby nezavazuje. Služby tohoto charakteru jsou podle § 1 odst. 2 zákona o elektronických komunikacích vyjmuty z působnosti zákona o elektronických komunikacích, resp. z rozhodovací pravomoci navrhovatele. Navrhovatel uzavřel, že služby, ohledně jejichž úhrady je veden tento spor, nejsou službami elektronických komunikací a k rozhodování o ceně za tyto služby je příslušný soud.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. ledna 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů. Stranami takového sporu jsou podle § 1 odst. 1 citovaného zákona a) soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy, b) soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

Kladným (pozitivním) kompetenčním sporem je podle § 1 odst. 2 citovaného zákona spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí; záporným (negativním) sporem je podle téhož ustanovení spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Okresní soud v Sokolově v předcházejícím soudním řízení popřel svou pravomoc věc rozhodnout a rovněž navrhovatel popírá svou pravomoc ve věci rozhodnout poté, co mu byla věc postoupena; zvláštní senát konstatuje, že se v posuzované věci jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zákonem č. 131/2002 Sb.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS).

Navrhovatel (též „Úřad“) je zřízen podle § 3 zákona o elektronických komunikacích jako ústřední správní úřad pro výkon státní správy ve věcech stanovených tímto zákonem, včetně regulace trhu a stanovování podmínek pro podnikání v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb.

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Úřadu rozhodovat ve sporech tam, kde tak stanoví tento zákon; pravidla pro rozhodování účastnických sporů obsahuje zákon v § 129 odst. 1: „*Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.*“

S účinností od 1. 7. 2010 byla novelou zákona č. 153/2010 Sb. vložena do § 129 odst. 1 druhá věta: „*Úřad rovněž rozhoduje spory v případech, kdy na straně osoby vykonávající komunikační činnost (§ 7) nebo účastníka, popřípadě uživatele, došlo ke změně na jinou osobu, zejména z důvodu postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku.*“

Podle ustáleného výkladu zvláštního senátu (srov. např. usnesení ze dne 14. 9. 2009, čj. Konf 38/2009-12, dostupné na www.nssoud.cz) je třeba současného naplnění dvou podmínek k tomu, aby byla dle výše citovaných pravidel první věty § 129 odst. 1 založena pravomoc navrhovatele rozhodnout účastnický spor.

První podmínkou je osobní předpoklad spočívající jednak na straně osoby, která musí vykonávat komunikační činnost, již se podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích rozumí „*a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů dle § 73 citovaného zákona*“; službou elektronických komunikací se rozumí dle ustanovení § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích „*služba obvykle*

poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášeným sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací“. Osoba účastníka musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích („účastníkem se rozumí každý, kdo uzavřel s podnikatelem poskytujícím veřejně dostupné služby elektronických komunikací smlouvu na poskytování těchto služeb“), popřípadě osoba uživatele musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. b) zákona o elektronických komunikacích („uživatel se rozumí každý, kdo využívá nebo žádá veřejně dostupnou službu elektronických komunikací“); veřejně dostupnou službou elektronických komunikací se dle § 2 písm. o) cit. zákona rozumí „služba elektronických komunikací, z jejíhož využívání není nikdo předem vyloučen“.

Druhou nezbytnou podmínkou je věcný předpoklad, jenž vychází z ustanovení „pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě“, přičemž zaplacení ceny je podle § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích jednou ze základních povinností účastníka, popř. uživatele veřejně dostupné služby elektronických komunikací.

Podle druhé věty § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích je pravomoc navrhovatele rozhodnout spor založena rovněž v případech, ve kterých sice budou účastníky osoby odlišné od osob uvedených ve větě první téhož ustanovení, k jejich účastenství však dojde na základě změny závazku v osobě věřitele či dlužníka; to vše za předpokladu, že spor mezi původními účastníky sporu byl oprávněn rozhodnout navrhovatel.

Zvláštní senát zkoumal naplnění podmínek rozhodovací pravomoci navrhovatele ve smyslu věty první i druhé § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

Z výpisů vycházejících z databáze navrhovatele a z obchodního rejstříku je zřejmé, že žalobkyně je osobou vykonávající komunikační činnost; osoba žalovaného naplňuje charakteristiku účastníka podle § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích.

Pravomoc navrhovatele rozhodnout spor v této věci by byla dána, pokud by šlo o spor o zaplacení ceny za služby elektronických komunikací. Z definice služeb elektronických komunikací obsažené v § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích však vyplývá, že službou elektronických komunikací nelze rozumět každou službu, která bude přístupná účastníkovi osobou vykonávající komunikační činnost prostřednictvím její sítě a služeb elektronických komunikací; výjimkou patrnou z formulace citovaného ustanovení jsou služby, jejichž užívání, resp. přístup k jejich obsahu poskytovatel (osoba vykonávající komunikační činnost) zprostředkuje sice svou sítí a prostřednictvím služeb elektronických komunikací, nicméně obsah samotné služby závisí na poskytovateli takové služby.

Zvláštní senát při úvahách o povaze dotčených služeb vycházel ze Všeobecných podmínek, kterými mj. žalobkyně pro účastníky upravila postup pro přístup ke službám třetích stran (bod 11.3) a pro vyúčtování za užití služeb třetích stran (body 11.1 a 11.4). Z těchto ustanovení vyplývá, že sama žalobkyně se nepovažovala za poskytovatele těchto služeb a v souladu s tím i vyúčtování vystavila odděleně od vyúčtování služeb elektronických komunikací, jejichž byla poskytovatelem.

Z podkladů přiložených žalobkyní k žalobnímu návrhu (faktura č. 0372368076 ze dne 13. 4. 2008 na celkovou částku 15 737 Kč a k ní přiložený podrobný rozpis hovorů) vyplývá,

že žalovanému byly účtovány částky za uskutečněná spojení na telefonní čísla počínající kombinací 900.

Telefonní číslo je podle § 5 odst. 1 vyhlášky č. 117/2007 Sb., o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací (prováděcí vyhlášky k zákonu o elektronických komunikacích) „[č]ást mezinárodního čísla, která následuje po kódu země a která stanovuje v národním formátu adresu koncového bodu sítí uvedených v § 3 pro přístup (...) ke službám elektronických komunikací poskytovaným prostřednictvím těchto sítí.“ Podle § 5 odst. 3 a podle bodu 7 přílohy č. 1 citované prováděcí vyhlášky počáteční číselná trojkombinace charakterizuje telefonní čísla pro přístup ke službám elektronických komunikací s vyjádřenou cenou; pro počáteční trojčíslí 900 se takovými službami rozumí zejména obchodní, odborné, inzertní a soutěžní služby.

Ve věci jde o spor o zaplacení ceny za využití služeb, které byly žalobkyní účastníkovi zpřístupněny po zadání příslušného telefonního čísla přiděleného návrhovatelem třetím osobám odlišným od žalobkyně. Po zpřístupnění zvolené služby byl její obsah účastníkovi (žalované) sdělen prostřednictvím sítě žalobkyně a jí poskytnutých služeb elektronických komunikací. Žalobkyně ovšem „*služby obsahu*“ sama neposkytovala, pouze jejich užití zprostředkovala. Je zřejmé, že pohledávka plynoucí z neuhrazení ceny za poskytnuté služby primárně vznikla mezi žalovaným a poskytovatelem služby obsahu.

Zvláštní senát z výše uvedených důvodů shledal služby využitě žalovaným za služby odpovídající službám obsahu ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích, které podle citovaného ustanovení nejsou službami elektronických komunikací. Spor o zaplacení ceny za takové služby pak není sporem o plnění povinností uložených na základě zákona o elektronických komunikacích (k obdobnému závěru dospěl zvláštní senát v usnesení ze dne 31. 5. 2010, čj. Konf 99/2009 - 7, dostupném na www.nssoud.cz). Tento závěr je stěžejní pro úvahu zvláštního senátu o rozhodovací pravomoci návrhovatele, neboť vzhledem k charakteru služby nemohou být ve vzájemném vztahu žalobkyně, žalovaného a poskytovatele služby obsahu splněny podmínky stanovené větou první, příp. též druhou § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

Výhradní oprávnění žalobkyně požadovat po žalovaném zaplacení pohledávky namísto poskytovatele služby obsahu (výběr ceny podle bodu 11.1 Všeobecných podmínek) je předmětem právního vztahu mezi poskytovatelem služby obsahu a žalobkyní, jak žalobkyně ostatně sama uvádí v žalobním návrhu, v němž svou aktivní legitimaci dále dovozuje z právní úpravy poukázky dle § 535 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku. Žalobkyně se považuje za poukazníka, žalovanou považuje za poukázaného a poskytovatele služby obsahu za poukazatele.

Lze tak uzavřít, že v posuzovaném případě poskytnuté služby obsahu nejsou službou elektronických komunikací; pravomoci soudů se tedy tato věc nevymyká, neboť podle § 7 odst. 1 o. s. ř. soudy rozhodují „*spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.*“

Zvláštní senát z uvedených důvodů vyslovil, že k rozhodnutí o věci je dána pravomoc soudu (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., výrok I.). Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení okresního soudu, a odstranil tak překážku věci rozhodnuté (výrok II.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Okresní soud v Sokolově pokračovat v řízení o podané žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 6. září 2011

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu